

Verspatika

Zám Lajosné

Tiszafüred az Észak-Alföld régióban helyezkedik el, kedvelt turisztikai központ, a „Tisza-tó fővárosaként” is ismert. A város közösségi élete mindig is aktívan működött, a helyiek és az idelátogatók széles programkínálatból választhattak. A pandémiás időszak a helyi közművelődési szakemberek munkáját is megnehezítette, szükség volt a közösséget összefogó kezdeményezés megvalósítására. Így jött létre a Verspatika, amelyről Zám Ildikót, a tiszafüredi Kovács Pál Művelődési Központ igazgatóját kérdeztük.

Fejes Nikolett: *Mi hívta életre a Verspatika gondolatát?*

Zám Ildikó: A Verspatika gondolata olyan időszakban született meg, amikor hosszú távon kényszerültek zárva tartani a közművelődési intézmények az addig nem ismert koronavírus-világjárvány

miatt. Kormányzati rendelet alapján 2020-ban a Kovács Pál Művelődési Központ sem tudta fogadni civil közösségeit, rendezvényei közönségét, az addig rendszeresen és zsúfolásig megtelt közösségi terek üresen, kihasználatlanul álltak az épületben. A személyes találkozások egyre ritkábbak lettek és az online terek nyújtotta kapcsolattartási lehetőségek váltak hangsúlyosá. Nagyon sok programot kényszerült elhalasztani és lemondani a művelődési központ, de voltak olyan események, amelyekhez ragaszkodtunk. Ezek több évtizedes hagyománnyal rendelkeztek Tiszafüreden, nagyon közkedveltek voltak. Ilyen például a költészet napi vers- és prózamondó verseny, amelyre mindig örömmel érkeztek a gyerekek városunk oktatási intéz-

ményeiből. 2020-ban nem tudtuk megrendezni a versenyt, majd 2021 tavaszán a bennünket körülvevő bizonytalanság és a kapcsolatok meggyengülése váltotta ki belőlünk azt az elhatározást, hogy ha az emberek nem jöhetnek be az intézménybe, akkor nekünk kell kimenni hozzájuk az utcára. Így döntöttünk arról, hogy a Kovács Pál Művelődési Központhoz legközelebbi téren létrehozzuk a Verspatikát, ahol újra megszólítjuk közösségeinket, városunk lakosait. Verssel ajándékozunk meg az érdeklődő járókelőket: mindenki magának vihet egy verset útravalónak. Elsőként azokra a szerzőkre gondoltunk, akiknek neveit Tiszafüred utcái viselik, így kerültek a Verspatika polcára például Tompa Mihály, Ady Endre, Arany János, Csokonai Vitéz Mihály és

A szervezői csapat

Anyák napjára készülve, háttérben a Verspatika

Gárdonyi Géza írásai, amelyeket örömmel vittek magukkal a lokálpatrióták és adták hírül másoknak is a Verspatika jó hírét.

F. N.: *Tulajdonképpen mi az a Verspatika? Kérlek, mutasd be a kezdeményezést!*

Z. I.: A név kötelez. Mottónk: „*Megírt versek recept nélkül.*” A Verspatika egy igényes faház Tiszafüred belvárosában. Két lenyíló ablaka a patika pultja, falai polccal vannak felszerelve, amiken versekkel megtöltött, apró, áttetsző üvegek sorakoznak. Minden üveg gondosan felcímkézve, rajta a mottó, a költő képe és neve. A vers címét tudatosan nem tüntetjük fel, ettől válik az egész titokzatossá és játékosná. „*Mit adhatok? Mit szólna egy romantikus, szerelmeshez? Esetleg egy forradalmi vershez? Kér egy Petőfit, Kosztolányit, esetleg egy Pilinszkyt?*” Nincs ember, aki ne fordulna vissza, és ne érdeklődne. Tőlünk mindenki jó kedvvel, derűsen távozik! Mindent úgy, hogy verset olvas, ha ideje engedi, leül és elidőz. Könyvet fog a kezébe vagy táskájába rejti a versikét: „*majd otthon kibontom*” – ígéri, esetleg kér egy másikat is: „*Vihetek még?*”.

F. N.: *Rendszeresen részt vesztek a városi rendezvényeken? Esetleg*

más települések programjaihoz is csatlakoztatok már?

Z. I.: A Verspatika megjelenése jelenleg helyhez kötött, ennek az egyszerű oka, hogy az a ház, amiben működik, Tiszafüred belvárosában van. Nagyon sok közösségi rendezvény kerül itt megrendezésre, ezért semmi nem indokolja azt, hogy költözzünk. Ha mégis megtörténne, önkéntesekkel tudnánk megoldani a folyamatos nyitva tartását. Más települések programjaihoz még nem kaptunk meghívást.

Ha ez megtörténne, biztos vagyok benne, hogy fontolóra vennék a kínálkozó lehetőséget.

F. N.: *Kik azok a személyek, akik a kezdeményezés megvalósításában részt vettek?*

Z. I.: Az ötlet a Kovács Pál Művelődési Központ munkatársaitól származik, de bevontuk Tiszafüred lakosságát, a művelődési központban működő „*Babamuzsika*” csoport tagjait, az anyukákat, a védőnőket, akik aztán bébiételes üvegeket gyűjtöttek nekünk. Nagyon fontos láncszem volt az infrastruktúra megépítése és költöztetése, ebben a Városüzemeltetés munkatársai voltak segítségünkre. Majd a berendezés elkészítése, a polcok, üvegek, kiadványok, könyvjelzők, közösségi felületek grafikai tervezése és megvalósítása, amiben a művelődési központ munkatársai voltak a kivitelezők. A Patika zökkenőmentes nyitvatartását az intézmény dolgozóin kívül önkéntesek is segítették.

F. N.: *Tervezitek-e bővíteni a kínálatot?*

Versek minden alkalomra

Z. I.: A kínálatot folyamatosan bővítjük. Nagyon könnyű dolgunk van, mert a vers mint „áru” – járvány ide vagy oda – nem hiánycikk. A világirodalom írói és költői gondoskodtak az utánpótlásról. Sokkal inkább a csomagolás okoz problémát, a helyi „beszállítóink” némi problémával küzdenek. Így, ha profilt nem is vált, de csomagolásmentes lesz a Verspatikánk.

F. N.: *Milyen visszajelzéseket kaptatok a kezdeményezéssel kapcsolatban? Hogyan fogadta a lakosság, a szakma?*

Z. I.: Számos elismerő üzenet, pozitív visszajelzés érkezett közösségi oldalunkra, kedves szavak és gratulációk személyes találkozások alkalmával, és a Verspatikában elhelyezett vendégkönyvben is csak méltatták a művelődési központ kezdeményezését, miszerint „átgondolt, szórakoztató, vigasztaló, ötletes, emberközeli, játékos”. Ami bennünket is meglepett, az a sok köszönet, amit kaptunk a helyiektől, civil járókelőktől, turistáktól. Nem gondoltuk, hogy kezdeményezésünkkel mély érzéseket is kiváltunk emberekből, amelyek nagyon meghatóak ebben a nehéz időszakban, amikor önhibájukon kívül elszigetelődnek az emberek egymástól. Mindamelltt a fenntartótól, Tiszafüred Város Önkormányzatától is köszönetet kaptunk a járványidőszak alatti közösségformálásért. A szakma részéről nagyon kedvezőek a visszajelzések. A Debreceni Egyetem Nevelés- és Művelődéstudományi Intézetének közösség-szervező szakán tanuló hallgatók a Verspatikát mint jó gyakorlatot ismerik. Rendkívül egyszerű és könnyen adaptálható más településeken is. A Nemzeti Művelődési Intézet „Világhálón innen és túl” című projektjén is pályáztunk kezdeményezésünkkel: Jász-Nagykun-Szolnok megyében második helyezést értünk el.

Verspatika ajándékcsoomag

F. N.: *Milyen szerepet szántatok a kezdeményezésnek a közösségépítésben? A művelődési központ programjaira is hatással voltakotok?*

Z. I.: A Verspatika Tiszafüred belvárosában van, először egy kisebb téren működött, majd sokak öröme az új és impozáns főtérre települt át, ahol nagyon sok ember megfordul. Patikánk egy találkozási ponttá vált. Tiszafüred nagyváros, turisztikai látogatottsága az elmúlt években kiugróan magas. Nagyon sokan érkeznek a Tisza-tó főváro-

sába és a kerékpározás, vízisportok, túrázás mellett városi sétára is igényük van az embereknek. Ez is indokolta, hogy a Verspatika külső felületét reklámfelületként használjuk, innen tájékozódhatnak programjainkról. Számtalan esetben közösségünk tagjai a Verspatika látogatóiból kerültek ki, vagy éppen ott a helyszínen kapcsolódtak be szabadterei rendezvényeink egyikébe. Ilyen volt például az anyák napi közös versmondás, vagy a gyermeknapi „ablakos mesék”.

FEJES NIKOLETT 2014–2015-ben a szolnoki Aba-Novák Agóra Kulturális Központ információs, illetve játszóházi munkatársa, ahol az Agóra Játszóház feladatainak koordinálása, ellátása volt a fő feladata. 2015–2016-ban programkoordinációs munkatárs: Szolnok város és az Agóra együttműködésébe bevont 43 település rendezvényeinek összegyűjtése, a Szolnok és térsége programtár elnevezésű rendezvénynaplár létrehozása, állandó frissítése, valamint a városi rendezvények szervezése, koordinálása tartozott a fő feladatai közé. 2016–2021 között kulturális szervező, 2019-től szervezési csoportvezető helyettes, szintén az Aba-Novák Agóra Kulturális Központban. 2022 februárjától a Nemzeti Művelődési Intézet Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Igazgatóságának módszertani referense. Feladatai közé tartozik a települési szintű módszertani és szakmai feladatok elvégzése, módszertani tanácsadás és mentorálás, az amatőr művészeti és művelődő közösségek tevékenységének szakmai támogatása.